

Bulletin 38

2023

INSTITUT ROYAL
DU PATRIMOINE ARTISTIQUE

KONINKLIJK INSTITUUT
VOOR HET KUNSTPATRIMONIUM

Bulletin 38

© 2023, Institut royal du Patrimoine artistique (IRPA) / Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK)
Parc du Cinquantenaire 1, B-1000 Bruxelles / Jubelpark, 1 B-1000 Brussel
T +32 (0)2 739 67 11 – F +32 (0)2 732 01 05 – E bulletin@kikirpa.be – W www.kikirpa.be

Tous droits réservés. Cette publication ne peut être reproduite, sauvegardée sur quelque support que ce soit ou rendue publique par quelque moyen que ce soit (électronique, mécanique, photographies, photocopies ou tout autre procédé) en partie ou en totalité, sans l'autorisation écrite préalable de l'éditeur.

Alle rechten voorbehouden. Noch deze publicatie, noch gedeelten ervan mogen worden gereproduceerd of opgeslagen in welke vorm dan ook of openbaar gemaakt (elektronisch, mechanisch, via fotografie, fotokopie of op welke wijze ook) zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ILLUSTRATIONS / ILLUSTRATIES

© KIK-IRPA, Bruxelles, sauf mention spéciale. Les photos dont la référence commence par une lettre sont des photos officielles de l'IRPA prises par la Cellule d'imagerie scientifique de l'Institut. La majorité d'entre elles sont disponibles sur notre site. Les autres illustrations (radiographie, réflectographie infrarouge, photos de travail, documents de travail, etc.) sont extraites des dossiers d'intervention.

© KIK-IRPA, Brussel, tenzij anders vermeld. De foto's waarvan de referentie begint met een letter zijn officiële foto's van het KIK, genomen door de Cel wetenschappelijke beeldvorming van het Instituut. Het merendeel ervan is beschikbaar op onze website. De andere afbeeldingen (radiografie, infraroodreflectografie, werkfoto's, werkdocumenten, etc.) zijn afkomstig uit interventiedossiers.

ÉDITEUR RESPONSABLE / VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Hilde De Clercq (KIK-IRPA)

IMAGERIE / BEELDVORMING

Cellule d'imagerie scientifique de l'IRPA / Cel wetenschappelijke beeldvorming van het KIK (Stéphane Bazzo, Christina Currie, Sophie De Potter, Catherine Fondaire, Hervé Pigeolet & Katrien Van Acker)

PUBLICATION / PUBLICATIE

Coordination / Coördinatie : Elisabeth Van Eyck (KIK-IRPA)

Rédaction finale / Eindredactie : Marianne Thys (Nederlands), Elisabeth Van Eyck (français)

Optimisation des illustrations / fotogravure : Bernard Petit (KIK-IRPA)

Mise en pages / Boekvormgeving : Véronique Lux

Impression / Drukwerk : Snel

COUVERTURE / OMSLAG

Felipe Dirixsen, *Vision de Mariana de Jesús* (détail) / *Visioen van Mariana de Jesús* (detail), 1643, huile sur toile / olieverf op doek, 250 × 169,5 cm (Saint-Trond, Musée De Mindere / Sint-Truiden, Museum De Mindere, inv. MVM/K-AA/S482). X111923.

Les auteurs sont responsables du fond et de la forme de leurs contributions, en particulier de l'exactitude de leurs citations et références.

De auteurs zijn verantwoordelijk voor hun bijdragen, zowel op inhoudelijk als op vormelijk vlak, en in het bijzonder voor de correctheid van de citaten en referenties.

Nous nous sommes efforcés d'appliquer les prescriptions légales en matière de copyright. Quiconque se considérerait autorisé à faire valoir des droits est prié de s'adresser à la direction de l'IRPA.

We hebben al het mogelijke gedaan om de wettelijke voorschriften op het gebied van het copyright na te leven. Wie zich gemachtigd meent om rechten te doen gelden, wordt verzocht contact op te nemen met het bestuur van het KIK.

Chacun des articles de ce volume a fait l'objet d'un double peer review.

Alle artikelen in dit volume ondergaan een dubbele peer review.

Comité éditorial scientifique du Bulletin de l'IRPA / Wetenschappelijk redactiecomité van het Bulletin van het KIK

Koenraad Brosens (Katholieke Universiteit Leuven)

Sébastien Clerbois (Université libre de Bruxelles)

Hilde De Clercq (KIK-IRPA)

Pierre-Yves Kairis (KIK-IRPA)

Cécile Oger (Université de Liège)

David Strivay (Université de Liège)

Geert Van der Snickt (Université Antwerpen)

Frank Vanhaecke (Université Gent)

Comité de rédaction du Bulletin de l'IRPA / Redactiecomité van het Bulletin van het KIK

Louise Decq (KIK-IRPA)

Eduardo Lamas-Delgado (KIK-IRPA)

Emmanuelle Mercier (KIK-IRPA)

Dominique Vanwijnsberghe (KIK-IRPA)

INSTITUT ROYAL
DU PATRIMOINE ARTISTIQUE

KONINKLIJK INSTITUUT
VOOR HET KUNSTPATRIMONIUM

Bulletin 38

2023

Bruxelles-Brussel

2023

Table des matières

Inhoudstafel

ARTICLES / ARTIKELS

François De Vriendt, Un intéressant fragment de cuve baptismale romane à Spiennes – p. 9

Laetitia Golenvaux, Véronique Geniets en Marijn Everaarts, Een *Ecce Homo* uit het atelier van Albrecht Bouts in de collectie van Musea Brugge – p. 21

Jahel Sanzsalazar, La mort à l'honneur. *Sénèque* et *Marsyas*, deux tableaux des Wautier retrouvés – p. 37

Eduardo Lamas, La *Vision de Mariana de Jesús* : un tableau de Felipe Diriksen au musée De Mindere, Saint-Trond – p. 61

COMPTES RENDUS / RECENSIES

Dominique Vanwijnsberghe, « Jean Luc Meulemeester, *Tafelen in een bad... en ietsje meer. Brugse stoven tijdens de late middeleeuwen* » – p. 82

Ana Diéguez-Rodríguez, « Raffaella Morselli and Cecilia Paolini, *Rubens e la cultura italiana 1600-1608* » – p. 84

Eduardo Lamas, « Ana Diéguez-Rodríguez et René Jesús Payo Hernanz, *Cobres de Flandes en Castilla. Los Misterios del Rosario de Otto van Veen del retablo del hospital de Briviesca (Burgos)* » – p. 86